

Läget på energimarknaderna Biodrivmedel och fasta biobränslen

Mars, 2019

2019-04-03

Sammanfattning

I marknadsbrevet redogörs för marknadsutvecklingen med spotpriser för både biodrivmedel och fasta biobränslen. Utöver detta beskrivs även ett antal aktuella marknadshändelser.

I detta marknadsbrev berättar vi bland annat om EU:s reglerbeslut om råvaror som med hög ILUC-faktorråvaror, Malaysias och Indonesiens svar på nya regler om hög ILUC-beslutet, planer för biojetbränsle, nya investeringar i fastbränslepannor samt leveransrapporter från pelletsmarknaderna i Sverige och Finland.

Innehåll

Nyheter i korthet	2
Marknadsutveckling - Biodrivmedel	8
Marknadsutveckling – Fasta biobränslen	10
Väder	12

Prisutveckling

Biodrivmedel, FOB i NWE, kr/l		
Biodiesel (FAME)	8,10	↓
Etanol T1	3,92	↓
Etanol T2	6,17	↓
Fasta biobränslen, cif i NWE, kr/MWh		
Pellets	393	→
Flis	246	↓

Datum för priserna:

Biodrivmedel: 2019-03-29

Fasta biobränslen: 2019-03-27

Nyheter i korthet

Biodrivmedel

EU-regler för råvaror med hög ILUC-faktor

I samband med det uppdaterade förnybartdirektivet (REDII) regleras nu även i en så kallad delegerad akt¹ kriterier för vilka råvaror som anses ha en hög ILUC-faktor och hur bevisning ska ske för att råvaror ska anses vara låg ILUC. ILUC står för Indirect Land Use Change och beskriver den indirekta markanvändningsförändring och dess utsläpp som kan uppkomma till följd av en utökad biodrivmedelsproduktion. Akten innehåller uppgifter om den genomsnittliga produktionsområdesutvidgningen som skett sedan 2008 för olika grödor som används som råvara till biodrivmedel.

Läs mer om detta på Europakommissionens webbplats:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2019-762855_sv

Malaysia och Indonesien varnar för handelskrig mot EU

I ljuset av EU:s beslut gällande ILUC-grödor varnade Malaysias premiärminister för att ett handelskrig kan uppkomma mellan landet och EU sedan att den delegerade akten drar slutsatsen att palmoljaproduktion leder till omfattande avskogning för att tillverka biodrivmedel, någonting som landet inte håller med om. Styret i Indonesien uppmuntrar sina producenter att lämna in stämmningsansökningar mot EU för dess intentioner att fasa ut palmolja till 2030. Indonesien har vidare aviserat att de kommer att utmana EU:s beslut vid Världshandelsorganisationen (WTO).

Källa F.O. Licht

Sjöfarten överlämnar färdplan för fossilfri konkurrenskraft

Sjöfartsnäringsen levererade den 20 mars sin färdplan för fossilfri konkurrenskraft till regeringen. Färdplanen innehåller bland annat förslag på åtgärder för att sjöfarten ska kunna bli fossilfri samt ett mål om att sjöfartsnäringsen ska vara fossilfri till 2045. Detta mål ska uppnås främst genom användning av förnybara drivmedel.

Läs mer på regeringens webbplats:

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2019/03/regeringen-tar- emot- nya- fardplaner-for-fossilfri-konkurrenskraft-fran-tung-industri/>

---

¹ Delegerade akter kompletterar EU-lagstiftningar

Länsstyrelsen i Västra Götaland ställer om till fossilfritt

Länsstyrelsen i Västra Götaland har som en del i sitt deltagande i Fossilfritt Sverige aviserat att länsstyrelsen från och med 2020 endast kommer att köpa och leasa fossilfria bilar. Detta innebär att länsstyrelsens resor endast kommer att genomföras med rena elbilar, laddhybrider och biogasbilar.

Läs mer om detta på länsstyrelsen i Västra Götalands webbplats:

<https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/om-lansstyrelsen-i-vastra-gotaland/nyheter-och-press/nyheter---vastra-gotaland/2019-03-29-slut-med-fossildrivna-tjanstebilar-fran-och-med-2020.html>

Elgiganten testar transporter på flytande biogas

Elgiganten, Gasum och Volvo Lastvagnar har ingått ett avtal om en testperiod där Elgigantens transportsamarbetspartners ska genomföra sina transporter från företagets distributionscenter i Jönköping på flytande biogas. Företagets nya transportavtal för våren 2020 kommer att ställa krav på att delar av fordonsflottan ska gå på förnybara drivmedel.

Läs mer om detta på: <https://www.akeritidning.se/sv/nyheter/elgiganten-testar-transporter-med-flytande-biogas>

Motormännen förespråkar HVO

Konsumentorganisationen Motormännen förespråkar att Sverige ska satsa mer på rena biodrivmedel likt HVO100. De menar att för att Sverige ska kunna befästa sin position som ett föregångsland i omställningen till en fossiloberoende fordonsflotta behöver satsningarna ske på så vis att bilisten själv får en chans att ställa om efter sina egna förutsättningar. Med grund i detta lyfter organisationen fram drivmedlet HVO100 som går att använda i vanliga dieselbilar. De efterfrågar vidare att fler biltillverkare ska godkänna sina bilmodeller att framdrivas på HVO100.

Läs mer om detta på Motormännens webbplats

Biometanol till sjöfart

Skogsägarföreningen och skogsindustrikoncernen Södra har tidigare meddelat att de planerar att uppföra en produktionsanläggning för biometanol vid sitt massabruk i Mönsterås. Måndagen den 1 april besökte Fossilfritt Sveriges nationella samordnare Svante Axelsson produktionsanläggningen och överlämnade i samband med detta studien *Bio-Met – CO₂ neutral metanol för sjöfart*. Studien undersöker hur Östersjön ska kunna få mer hållbara godstransporter och deltagare i studien förutom Södra var bland annat Trafikverket och IVL Svenska Miljöinstitutet.

Läs mer om detta på Södras webbplats: <https://www.sodra.com/sv/om-sodra/pressrum/nyheter/2019/sa-kan-vi-fa-ostersjons-mest-hallbara-godstransporter/>

Klimatpolitiska rådets rapport för 2019 publicerad

Klimatpolitiska rådet har som uppdrag att utvärdera regeringens politik i förhållande till klimatfrågan. De publicerade den 21 mars sin årsrapport med sin utvärdering av politiken och rekommendationer för att klimatmålen ska kunna uppnås. I rapporten ger rådet tio rekommendationer för att Sverige ska kunna uppnå fossilfria transporter. Rekommendationerna innefattar bland annat att ett stoppdatum för försäljning av fossila drivmedel bör beslutas, att elektrifieringen av vägtransporter i Sverige behöver påskyndas, ökad styrning mot klimateffektivare fordon, att åtgärder för minskad bilkörning behövs med mera.

Läs mer om detta på Klimatpolitiska rådets webbplats: <https://www.klimatpolitiskaradet.se>

Färdplan för att möjliggöra att Gotland blir pilot för ett hållbart energisystem publicerad

Energimyndighetens uppdrag om en färdplan för ett hållbart energisystem på Gotland publicerades måndagen den första april. Rapporten innehåller initiativ för omställning till en fossilfri transportsektor på Gotland. Energimyndigheten äskar sammantaget 50 miljoner kronor per år varav en betydande del avses användas för främjandeåtgärder för omställning av drivmedelsanvändningen till förnybara drivmedel.

Läs mer om detta på Energimyndighetens webbplats: <http://www.energimyndigheten.se/nyhetsarkiv/2019/sa-ska-gotland-ta-taten-i-energiomstallningen/>

En av världens första fabriker för förnybart flygbränsle kan hamna inom Södras område

- ”Vi ser att den här regionen egentligen är klockren för bioflygbränsleproduktion, säger Henrik Brodin, affärsutvecklare inom energiområdet på Södra.” Han pratade på ett välbesökt seminarium som Handelskammaren arrangerade på Södra Climate Arena. I fjol drog Södra i gång ett projekt tillsammans med ett tiotal partners för att utreda möjligheterna för produktion av bioflygbränsle. Energimyndigheten har beviljat stöd till projektet som pågår till halvårsskiftet 2020. – ”Då kommer vi att ha klart hur vi kan gå vidare. Då vet vi vilka tekniker vi skulle kunna gå för, var vi skulle kunna bygga dem och ungefär vad vi behöver för affärsmodell”, säger Henrik Brodin.

Källa: <http://www.smp.se/vaxjo/har-kan-varldsledande-fabriken-hamna/>

Fasta biobränslen

Hargs hamn fördubblar kapaciteten

I höst kommer Sjöfartsverket att inleda muddring av farleden in till Hargs hamn, i Östhammars kommun vid Upplandskusten. Muddringen kommer att innebära att fartyg med nära nog dubbel lastkapacitet jämfört med i dag, upp till 30 000 ton, kommer att kunna gå in till hamnen. Idag skeppas här bl.a. mycket bränsle, som flis, bark, pellets, bränsleved, torv och avfall till regionens kraftvärmeverk.

Källa:

https://www.transportnet.se/article/view/650896/hargs_hamn_fordubblar_kapaciteten

Restprodukter ökar värdet på skogen: Flera nya anläggningar planeras för att utvinna biodrivmedel

Biodrivmedel från skogens restprodukter har stor potential enligt flera aktörer i Sverige. Nu planeras flera nya anläggningar runt om i landet vilka presenteras i en listning i Lantbrukets affärstidning (ATL). Det finns många olika råvaror som man kan skapa biodrivmedel av från skogsindustrins restprodukter. Restprodukter är till exempel lignin, svartlut, GROT (grenar och toppar), bark och sågspån, säger Henrik Brodin, affärsutvecklare inom biodrivmedel på Södra.

Källa: ATL nr 19, 12 mars 2019, sid 4.

Ny leveransstatistik för den svenska pelletsmarknaden

Leveranserna av pellets till den svenska marknaden uppskattas under fjolåret till totalt ca 1,8 miljoner ton (2017 var motsvarande siffra 1,5 miljoner ton). Fördelningen mellan de olika marknadssegmenten visar att småskaligt tagit emot 39% (38%), det mellanskaliga segmentet 27% (36%) och de storskaliga kunderna resterande 33% (26%). På villasidan dominerar leveranser i smäsäck stort, enbart 18% av villaleveranserna sker idag med bulk. Under fjolåret var enligt SCB importen knappt 400 000 ton (300 000 ton) och exporten 175 000 ton (225 000 ton) vilket gav ett importöverskott på 220 000 ton (75 000 ton). Importen kom i huvudsak från Ryssland och Lettland, medan exporten främst gick till Danmark. Även till Norge förekom en viss export.

*Källa: <http://pelletsforbundet.se/wp-content/uploads/2019/03/Kort-om-Statistik2018.pdf>
<http://pelletsforbundet.se/statistik/>*

Biobränsle i EU-domstolen: ”EU måste sluta elda upp våra skogar”

Under månaden inleddes en rättsprocess i EU-domstolen mot EU:s REDII-direktiv om förnybara energikällor. Miljöorganisationer och enskilda individer från Estland, Irland, Frankrike, Rumänien, Slovakien och USA menar att direktivet är förödande för världens skogar: ”EU måste sluta elda upp våra skogar och investera i att skydda världens skogar istället. Det är det bästa botemedlet mot klimatförändringarna”. Biobränsle från skogen är en stor och växande del av EU:s förnybara energi. 2016 kom nära hälften av den förnybara energin från skogsbiomassa och efterfrågan ökar. Subventioner för biomassa ökar efterfrågan och driver på avverkningen av skog i bland annat Europa och Nordamerika. De klagande kommer från områden som har drabbats hårt som exempelvis sydöstra USA, Estland och Karpaterna där några av Europas sista urskogar nu avverkas.

[Källa: https://www.natursidan.se/nyheter/fornyelsebartdirektiv-i-eu-domstolen-eu-maste-sluta-elda-upp-vara-skogar/](https://www.natursidan.se/nyheter/fornyelsebartdirektiv-i-eu-domstolen-eu-maste-sluta-elda-upp-vara-skogar/)

USA öppnar för mer användning av biomassa från skogen

Efter årtionden av stiltje och tuffa regleringar börjar det ske förändringar gällande användningen av den amerikanska skogen. Politikerna signalerar en vilja att använda mer biomassa från träd i energimixen. Biomassa från träd utgör idag enbart ungefär 2 procent av USA:s energimix. ”Här finns möjligheter för skandinaviska skogsbolag”, säger energiexperten Doug Faulkner med ett förflutet vid bl.a. det amerikanska energidepartementet och sedan 2012 i styrelsen för svensk-amerikanska handelskammaren i Washington till Di. De omfattande skogsbränderna i Kalifornien i höstas har fungerat som en ögonöppnare för många, inklusive för president Donald Trump som i en känd tweet kommenterade nyttan av att avlägsna döda vedrester i skogen enligt finsk modell.

[Källa: Dagens industri 18 mars 2019, sid. 16.](#)

Silververket byggs om för 130 miljoner kronor

Sedan år 2000 har rent skogsbränsle som GROT samt bark och spån använts i kraftvärmeverket Silververket i Sala. Nu är tanken att även returträflis ska kunna användas efter en planerad renovering av pannan samt nya miljötillstånd. Returträflis kommer från exempelvis uttjänta lastpallar och är generellt billigare i inköp än rent skogsbränsle.

[Källa: Sala Allehanda 22 mars 2019, sid. 5.](#)

Om två år ska en ny pannanläggning tas i drift vid Arctic Paper i Munkedal

Den nya anläggningen ska byggas på en plats nära bruket. Byggstart för pannan som kommer att kunna ge cirka 30 MW beräknas ske om cirka ett år. Pannan ska till största delen eldas med returträ och återvunnet material. Arctic Paper har tecknat ett 15-årigt avtal med företaget Adven AB som kommer att uppföra och driva anläggningen. Den nya pannan ska ge både minskade utsläpp av koldioxid såväl som lägre och mer stabila kostnader för energi som behövs vid bruket.

Källa:

https://www.arcticpaper.com/Global/News%20Global/SE/Arctic%20Paper_PR_Investering%20i%20APM_SE_190311_final.pdf

"Nu ska vi förverkliga färdplanen för fossilfri uppvärmning"

Den 20 mars överlämnades uppvärmningsbranschens färdplan för fossilfri konkurrenskraft till regeringen. Bakom färdplanen står ett 50-tal aktörer på värmemarknaden har skrivit under den färdiga färdplanen. Målet är att uppvärmningssektorn ska vara helt fossilbränslefri 2030 och därutöver vara klimatpositiv 2045.

Källa: <https://www.energiforetagen.se/pressrum/pressmeddelanden2/2019/nu-ska-vi-forverkliga-fardplanen-for-fossilfri-uppvarmning/>

Avfall från massabruk kan bli drivmedel och plast

Slam i avfallet från massabruk kan utnyttjas för att producera vätgas, bioplast och fiskfoder. Ett utvecklingsprojekt vid forskningsinstitutet Rise gör detta möjligt. Projektet meddelas nu vara på väg att skala upp verksamheten.

Källa: <https://miljo-utveckling.se/slam-fran-massabruk-kan-bli-drivmedel/>

Produktionsrekord för träpellets i Finland

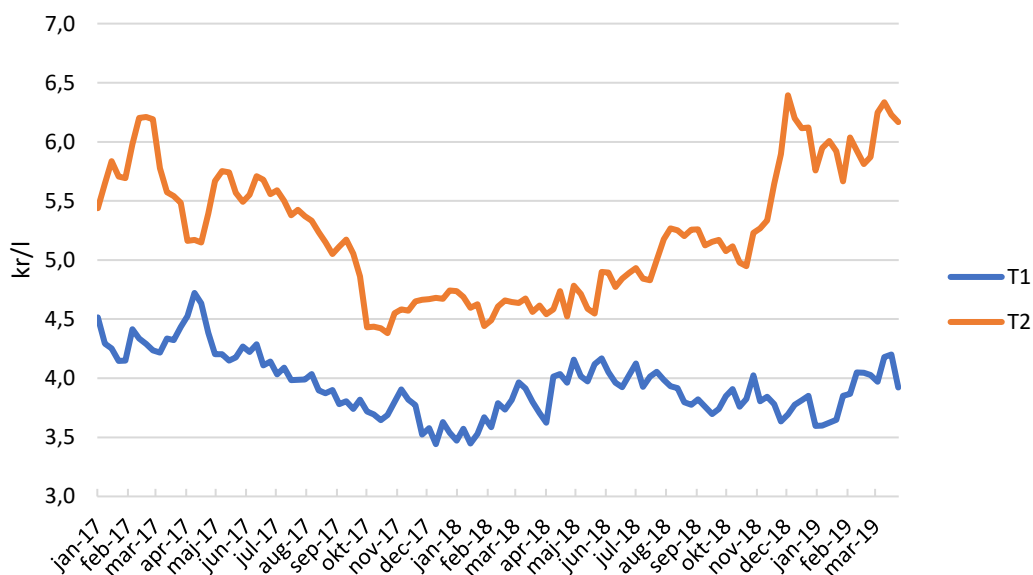
Förra året slog både produktionen och importen av träpellets nya rekord i Finland. Det visar färsk statistik från finska Naturresursinstitutet Luke. 2018 var produktionen av träpellets i Finland 385 000 ton, vilket var ungefär en femtedel mer än året innan, och därmed ett nytt rekord. – ”Det senaste produktionsrekordet på 373 000 ton var från 2008 och hade alltså tio år på nacken”, säger Esa Ylitalo vid Luke i ett pressmeddelande. Även den finska pelletsimporten slog nytt rekord 2018 med 95 000 ton. Det var en ökning med nästan tio procent jämfört med året innan. Över 90 procent av importen kom från Ryssland. I jämförelse med resten av Europa är Finland dock ett litet pelletsland. Enligt Luke visar den senaste statistiken från den europeiska bioenergiorganisationen Bioenergy Europe att Storbritannien var störst på att använda pellets 2017 med en sammanlagd förbrukning på 7,5 miljoner ton. I Italien och Danmark uppgick förbrukningen till över tre miljoner ton och i Tyskland förbrukades över två miljoner ton träpellets. - Även Frankrike, Sverige och Belgien nådde förbrukningsmängder på över en miljon ton, säger Esa Ylitalo.

Källa: <https://www.landskogsbruk.se/skog/produktionsrekord-for-trapellets-i-finland/>

Marknadsutveckling - Biodrivmedel

Etanol

Prisutveckling för T1- och T2-etanol², FOB³ i NWE⁴, löpande priser angivet i kr/liter

Källa: F.O. Licht, 2019

Priset på importerade etanolen (T1) har sedan förra marknadsbrevets publicering legat relativt stabilt kring 4 kr per liter. Den europeiskt producerade etanolen (T2) har dock ökat i pris och återgått till nivåer strax över 6 kr per liter. Osäkerheter i tillgången på råvaror är anledningen till att priset på T2-etanol varit fortsatt högt.

² T1 är importerad etanol från exempelvis Brasilien och USA (exklusive tull) medan T2 är europeisk etanol eller etanol från länder utan tullar till EU. I princip är det endast länder under "Everything But Arms"-avtalet som inte har tullar till EU. Dessa länder har av olika orsaker, ofta naturkatastrofer, tillfällig tullfrihet till EU för allting utom vapenexport.

³ FOB är en INCO-term och betyder Free On Board, det vill säga ingen transport, försäkringar och liknande ingår i priset.

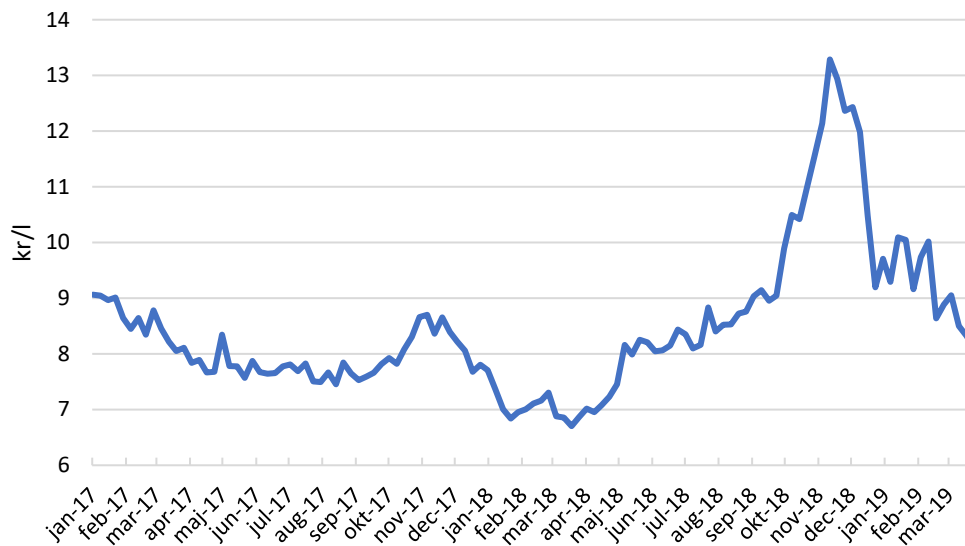
⁴ NWE står för North West Europe

FAME

Prisutveckling för CFPP⁵ – 20 FAME, FOB i NWE, löpande priser angivet i kr/liter

Källa: F.O. Licht, 2019

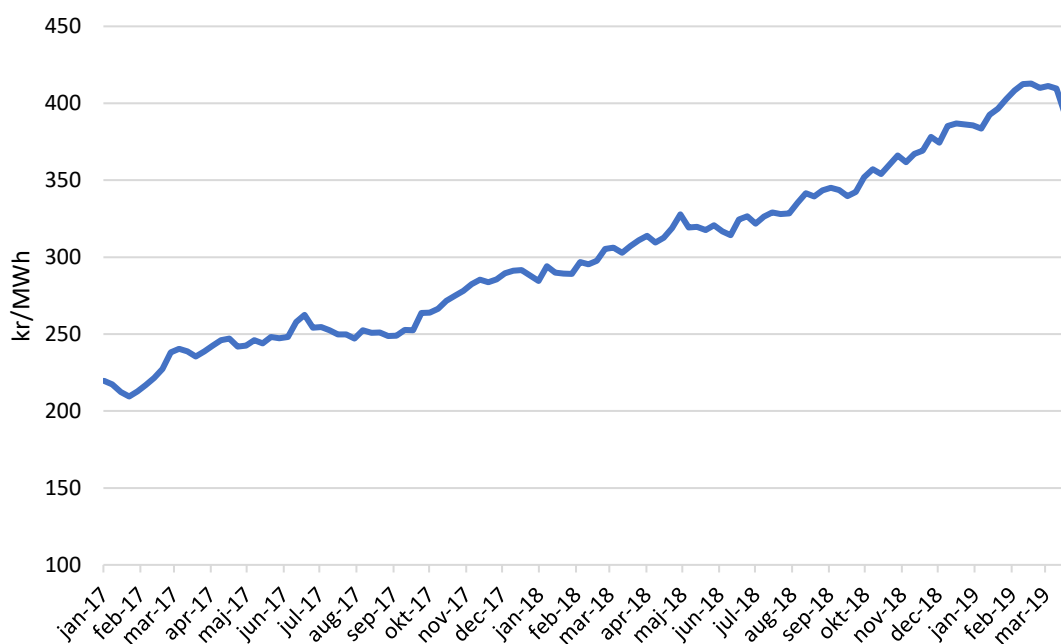
Priserna på biodieseln FAME har sedan förra marknadsbrevets publicering sjunkit något och börjar återgå till mer normala nivåer om 8 kr per liter. Stängningspriset den 29:e mars var 8,10 kr per liter.

⁵ Cold filter plugging point – Den lägsta temperatur i grader Celsius som en given volym dieselbränsle fortfarande passerar igenom en standardiserad filtrering.

Marknadsutveckling – Fasta biobränslen

Pellets

Pelletspris enligt cif⁶ NWE⁷, löpande priser angivet i kr/MWh

Källa: Argus Media, 2019

Spotpriset på pellets i NWE har nu minskat tre veckor i rad men ligger fortfarande kvar på historiskt höga nivåer för perioden. Mildare väder än vanligt så här långt denna vinter i NWE har hållit tillbaka efterfrågan på värme och lett till ett stabilare efterfrågemönster än vanligt. I t.ex. Köpenhamn har dygnsmedeltemperaturerna legat betydligt över 10-årsmedel under senvintern. Den starka US-dollar gentemot Euron har under senare tid inneburit svårigheter för amerikanska tillverkare att få leveranskontrakt i Europa.

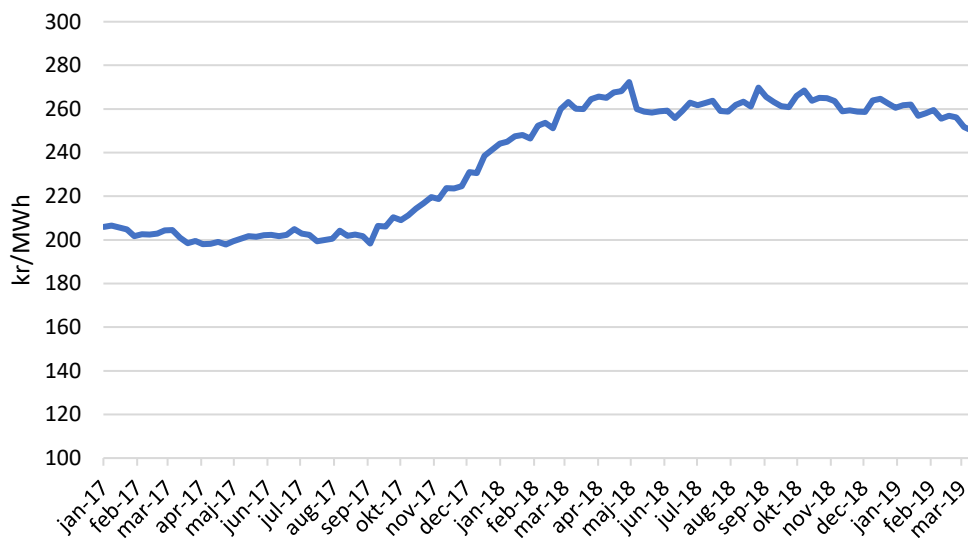
⁶ CIF står för Cost, Insurance, Freight – dvs kostnader för transport och försäkring ingår i priset

⁷ NWE står för North West Europe

Flis

Flispris enligt cif NWE, löpande priser angivet i kr/MWh

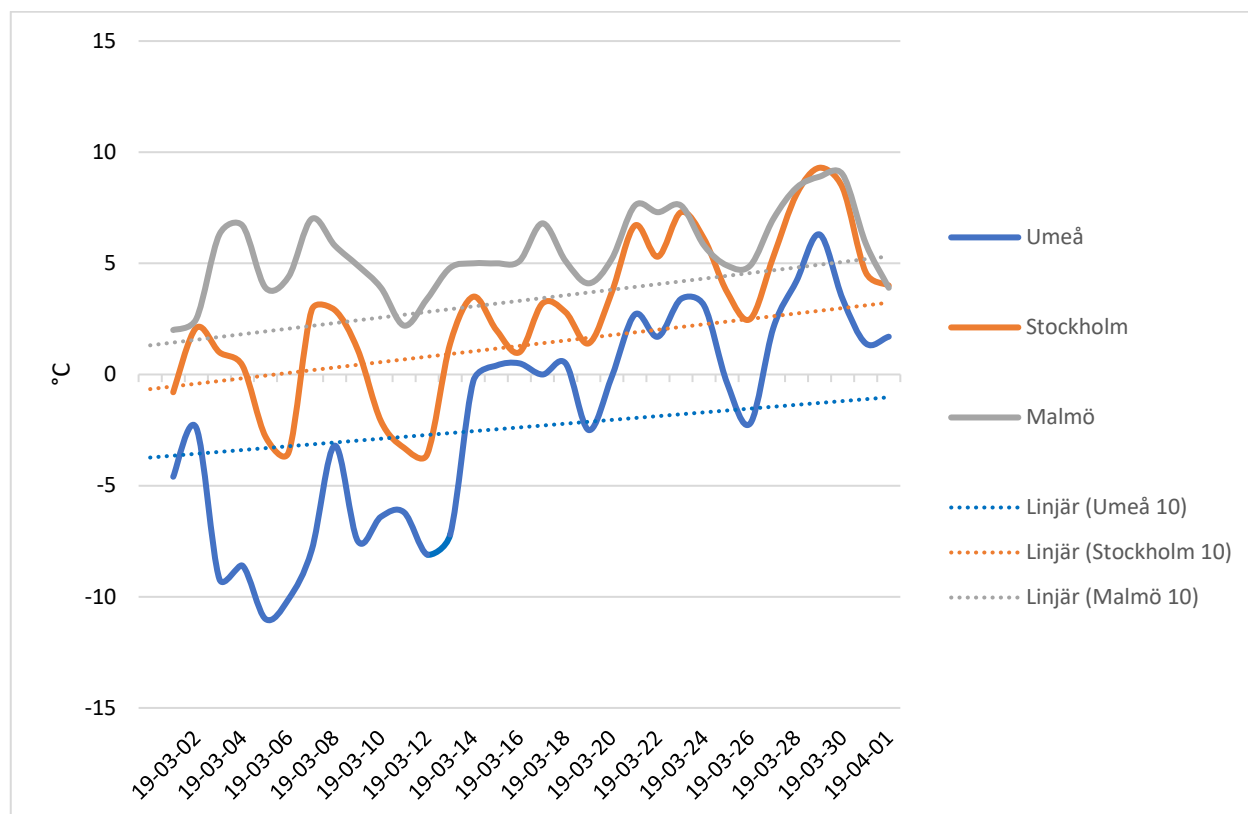

Källa: Argus Media, 2019

Flispriset har visat en sjunkande trend under de båda senaste månaderna och ser nu att lämna nivån 260 kr/MWh där det befunnit sig sedan försommaren. Flis från Baltikum har periodvis varit billigare än flis från Iberiska halvön. Unipers Provence 4-anläggning kommer att vara avställd med början från 22 mars till början av juni. På andra håll i NWE finns fortsatt efterfrågan trots ovanligt höga temperaturer för årstiden men lagren är i allmänhet välfyllda.

Väder

Dygnsmedeltemperaturer för några orter i Sverige

Källa: SMHI, 2019

Dygnsmedeltemperaturer och utjämnade medelvärden för de senaste tio åren.

För mer information se SLU/LantMet

Första halvan av mars var varmare än normalt i söder och kallare än normalt i norr. I mitten av landet var temperaturerna i huvudsak normala. Andra halvan av månaden har varit varmare än normalt i alla tre områdena.